

# نقش اسلام در نهضت الجزائر

## و خواست مردم ایران

اسلام؛ دین جنبش و جهاد؛

برای نهضت‌های آزادپیش ملی سرزمین‌های اسلامی؛ علل و عوامل زیادی میتوان پیدا کرد؛ ولی بنظر ما در این نهضت‌ها آنچه که بیش از هر عامل دیگری تأثیر داشته و دارد همان «اسلام» و ملزوم فکر جامع الاطراف اسلامی است بدون شك تما ملتی از نظر رشد فکری و تربیت روشی، آماده جنبش نباشد هرگز نمیتواند بی‌اخیر دودر مقابل حوادث و مشکلات پیشار مقاومت نماید و اگر هم باخواست خواهی نخواهی شکست خورده و از نو در دام «استعمار» می‌فلطعلی البته صورت استعمار» تغییر مییابد و ماسک جدیدی بخود میزند. اما اگر ملتی، تحت تربیت تعالیم عالی اسلامی قرار گیرد، خواهی نخواهی به جنبش و حرکت میآید (و این جنبش و حرکت طلبه بود و مقدمه راه است؛) زیرا:

اسلام بدون جهاد و کوشش در راه تحقق یافتن عدالت اجتماعی هرگز معنی ندارد و روی همین اساس است که مای بینیم اسلام همیشه در تعلیمات خود مبارزه برضد ظلم و ستم را یکی از وظائف حساس و اساسی مسلمانان قرار داده و حتی مظلوم و ستم‌دیده را به خاطر آنکه حق خود را نخواسته و در این راه بکوشش و جهاد نبردخته سرزنش میکند و بر آنها وعده مؤاخذه و عقاب میدهد؛ و اصولاً با مراجعه بتاریخ اسلام؛ کاملاروش میشود که اسلام دینی برضد ظلم و ستم؛ زور و قلندری است و پیشوایان مامم همیشه برضد حکومت‌های متجاوز و زورگو قیام کرده‌اند...

اسلام؛ انگیزه جنبش‌های قرن ما؛

ددرن مابین ملت‌های زجر دیده و استعمار شده آسیا و آفریقا؛ برای نجات خود پیش از همه از اسلام و تعالیم آن کمک گرفته‌اند. و شاید بهترین دلیل این مدعا این باشد که آفریقا وقتی سراز خواب برداشت که اسلام بسرعت در میان مردم آن پیش رفت و ملیونها نفر از بشرستی دست برداشته و بسوی اسلام آمدند.

داشند فرانسی « ژورنل پالائیزه » در کتاب معروف خود « جامعه شناسی  
افریقای امروزی » رابطه میان نهضت‌های ملی و جنبش‌های مذهبی سیاهان آفریقای را بررسی  
نشان داده و دلایل پیشرفت و توسعه اسلام را در آفریقا چنین بیان کرده و در این باره از سه علت  
بعث میکند :

- ۱ - استقبال از اسلام بعنوان آورنده راه نجات در مشکلات و بهرانهای اجتماعی
- ۲ - عکس العمل معنوی و ایدئولوژیکی در مقابل اروپای مسیحی .
- ۳ - نویددهنده آینده بهتر و اعتبار دهنده جنبش‌های انسانی . . . و بدون شک یک  
جنبش عمیق و یک نهضت حاد اجتماعی خداستعماری ، هرگز بدون عامل ایدئولوژیک و  
بدون ایمان و عقیده و اتکاء بیک مکتب فکری و اجتماعی ؛ مقدور و عملی نیست و همین عامل  
ایدئولوژیک و اتکاء بیک مکتب فکری و عقیده‌ای است که توانست هزار و سیصدسال پیش از  
ملتی چون مردم شبه جزیره عربستان ، ملتی زنده و از زنده بسازد و آرایه رکت در آورد و  
با انقلاب اجتماعی تاریخی آنان شکل دهد . . .



### نقش اسلام در نهضت الجزائر

در نهضت الجزائر نیز پیش از هر عامل دیگری ؛ عامل اسلام و طرز فکر اسلامی  
اسلامی مؤثر بوده و انگیزه انقلاب شمار میآید و استعمار چون از غنطرات ؛ این مکتب  
فکری و اجتماعی جامع الاطراف آگاه بود ، تا آنجا که میتوانست در الجزائر نهضت بر ضد  
اسلام و ستودات اسلامی مبارزه کرد ، مساجد را بست ، علمای اسلامی را اوبیف و ایدئولوژی  
تعلیم دروس اسلامی و زبان عربی را از برنامه مدارس حذف کرد تا بتواند « ملیت » مردم  
آنها را تغییر دهد و بتواند با انسانه موهوم « الجزائر فرانسه » تعلق بکشد ؛  
اما مردم مسلمان الجزائر با اتکاء بنیروی لایزال ایمان علاوه بر آنکه نگذاشتند  
مذهب آنان از بین برود ، سرانجام استعمار را طرد کرده و استقلال خود را بدست آوردند .  
دکتر احسان حقی میگوید : « . . . اگر الجزائر ها نتوانستند علیه غیرمستشار  
فرانسویها ؛ عربیت و استقلال معنوی خود را حفظ کنند و در برابر استعمار گران اروپایی  
از بین نروند ، فقط بک علت داشته و آن اسلام است که همه مردم الجزائر را متشکل ساخت . (۱)  
و در کتاب « التیشیر و الاستعمار فی البلاد العربیه » میگوید : « . . . مسئله اعبیت  
دین و جهاد امروزی الجزائر کاملاً روشن است و بقول نویسنده معروف « کولیت و فرانسس  
چانسون » اسلام تأثیر بسزایی در تحریک الجزائر بها برای خواست آزادی دارد .

(۱) الجزائر العربیه ارض الکفاح العجیده ط بیروت ص ۱۱۵

الجزائر بها از دو ذوال تجاوزه استعمار دیدند که هدف نهایی فرانسویها از بین بردن اسلام  
است و روی این اصل نهیبندند که راه نجات فقط اسلام است و باید همه با هم با اسلام جنگ  
برند تا بتوانند آزاد شوند . . . (۱)  
حقیقت پیروز میشوند ؛

بدین ترتیب الجزائر ایام کرد و پس از سالها جهاد و مبارزه خوبین (بعکم دستور  
صریح اسلام دراز و مدیخ از سر زمین اسلامی در مقابل تجاوزه منجآوری ) . . . و پس از کشته  
شدن صدها هزار نفر از برادران و خواهران مسلمان ما . . . و پس از تک و وسوایی عالمگیر  
امپریالیسم و استعمار بین المللی ، سرانجام حقیقت پیروز شد و در الجزائر « آتش-  
پس » اعلام گشت .

درست است که هم اکنون هم جنایات نابشودنی با اندر و رسته های اروپایی ، بنام  
« آتش سری » که از جنیت زوال یوسید و قبیح ؛ و یک مشت چای و آدمکش وحشی تشکیل  
یافته است ؛ در سر زمین الجزائر اذای داز و وحشی زبان چادر بر مسلمان ، مر پشهای  
بیمارستانها ؛ کودکان بی گناه ، و پیر مردان اذکار افشاده نیز هدف گلوله های جنایتکاران  
فراد میگیرد ؛ ولی آنچه مسلم است اینست که : سرانجام باز حقیقت پیروز خواهد  
شد و مردم مسلمان الجزائر با اندر و رسته های جنایتکار اروپایی را نابود خواهند نمود  
و این خواست قلبی همه ملت های اسلامی و فتوای محتوم تاریخ است !

ملت مسلمان ایران از همان روزی که الجزائر برای باز یافتن حقوق از دست رفته  
خود با خواست ، با همه امکانات و شرایط مساعدی که بود ؛ اذملت برادر الجزائر و جهاد  
مقدس مبارزه خوبین و انعام آمر آن بشنیدنی کرد و پشتیبانی خود را بهر وسیله که بود  
بسیع جویان رسانید . . .

اکنون که استعمار شکست خورده و مردم مسلمان پیروز شده اند ؛ مردم ایران با  
بر گذاری مجالس جشن و سرور ؛ و با برپاسختن مراسمی برای بزرگداشت خاطره این  
نهضت ؛ خوشحالی و شنبینانی همه ، جانانه ای خود را از نو برای یاد دیگر اعلام داشت برای همین  
منظور مجالس متعددی در تهران بر پا شد از طرف « دبیر خانه انجمن های اسلامی  
ایران » هم مجلس برشکوهی در مسجد فخر الدوله بر پا گردید .

ما چنانکه قبلاً نیز نوشته بودیم ؛ برای یاد دیگر اعلام میداریم که مردم مسلمان ایران  
خواستار ایجاد روابط برادری با الجزائر و بر معیت شناختن حکومت آنست و امیدواریم  
که هر چه زودتر عملی گردد .

(۱) التبشیر و الاستعمار Missionar and Imperialism تألیف دکتر